

«№28 Абылай хан атындағы жалпы орта білім беретін мектебі» КММ

Зорлық-зомбылықсыз бақытты балалық шақ

(10 - сыныптар арасында пікірталас)

Әлеуметтік педагог: Алимбекқызы Қ.

2022-2023 оқу жылы

Сабактың тақырыбы: «Зорлық-зомбылыққа жол жоқ!»

Сабак мақсаты: Оқушыларға зорлық-зомбылық туралы мәғлұмат беру, адамның жаны мен тәніне үлкен зардал

әкелетін сокқы екенін түсіндіру және зорлыққа қарсы біздің елімізде зан бар екенін айту.

Оқушыларға толеранттылық туралы мәғлұмат бере отырып, өздері жүрген орталарында мейірімді болуға, бұзақылық істерге бармауға, адами бойларындағы қасиеттерін сактауға, әдепті де, тәртіпті де тұлға болып өсуін тәрбиелеу.

Міндеттері:

Қогамда зорлық-зомбылықтың болмауына ықпалын тигізу. Балаларға, әйелдерге, қарттарға барлық адамдарға құрметпен қарау қөзқарасын қалыптастыру.

Пікірталас түрі: жаңа ұғымдарды талдау, талқылау.

Әдісі: проблемалық, ой қозғау

I. Ұйымдастыру кезеңі. Амандасу.

«Баладегеніміз -болашақ» дегенекен француз жазушысы Гюго Виктор Мари.

Бала перштедейді. Олардың пейілі, ниеттеріңдай тұйық болса,

көңілдеріңіндай мөлдір! «Адамның бірқызығы бала деген» - деп Абай атамыз

айытқандай, мынаутіршілкте адамбаласының алтынға айырбастап ала

алмайтына яулысәттерікөп-ак. Халқымыз желкіндеп

өсіп кележатқызыбаланыелдің көрғанысанған.

Балалықшақадам өміріндегі ұмытылмайтынқызықты да бақыттыкезең.

Сондықтандаәрбір қарашаудың түтінүткената-анакөзінің ағы

мен қарасындаі перзентінің мірдегісінаусәттерді мүмкіндігінни

еестекаларлықтайетіп откізу дійластырады.

II. Негізгі бөлімі

1. **Бақытты** балалықшаққасаяхат. Сіздердің балалықшактарының қалай өтуде

2. (пікірлесу)

Оқушы: Мен осында бейбітшілік орнағанелдетьуіп-өскенімеризамын.

Адамдар бала кезінде балалықшактың бал дәмін татуытиіс.

Біздерқа ірбақытты болып есіп келеміз.

Оқушы: Алдымызда не керек болса, солтүр.

Білімгекерекнәрсеніңден бейжатып-ак, компьютер, үялы телефон, интернеттентабамыз. Балалықшақ – еңтәттікезең, адаптациялық кездерде депойлаймыз.

Оқушы: Бәрінен де кереметкезол біздің бақытты балалықшактың.

Балалықшақ - бейбітшілік, ата-анамахабатына толы, бақыттыкезең.

Оқушы: Бізеліміздің тәуелсіздігінің арқасында бақытты балалықшактың.

Біздің алаңсыз білімалуымызға, бақытты балалықшагымызға барлық жағдайларда көзіндеңіз.

Біздің ойыныз шабалалықшак дегендеге – қуанышты, қызықтықундер, жақсықорегін ойыншығыңың есінетүседі.

Сабактың тақырыбы: «Зорлық-зомбылыққа жол жоқ!»

Сабак мақсаты: Оқушыларга зорлық-зомбылық туралы мағлұмат беру, адамның жаны мен тәніне үлкен зардап әкелетін сокқы екенін түсіндіру және зорлыққа карсы біздің елімізде зан бар екенін айту.

Оқушыларга толеранттылық туралы мағлұмат бере отырып, өздері жүрген орталарында мейірімді болуга, бұзакылық істерге бармауга, адами бойларындағы касиеттерін сақтауга, әдепті де, тәртіпті де тұлға болып өсуін тәрбиелеу.

Міндеттері:

Қогамда зорлық-зомбылықтың болмауына ықпалын тигізу. Балаларға, әйелдерге, қарттарға барлық адамдарға құрметпен қарау көзкарасын қалыптастыру.

Пікірталас түрі: жаңа ұғымдарды талдау, талқылау.

Әдісі: проблемалық, ой қозғау

I. Ұйымдастыру кезеңі. Амандасу.

« Баладегеніміз -болашақ» дегенекен француз жазушысы Гюго Виктор Мари. Бала перштедейді. Олардыңпейілі, ниеттеріңдайтұйық болса, көңілдеріңдаймөлдір! «Адамның біркызығы бала деген »-деп Абай атамыз айытқандай, мынаутіршілікте адамбаласының алтынға айырбастап ала алмайтына яулысәттерікөп-ақ. Халқымыз желкіндең өсіпкележатқанқызыбаланыелдіңқорғанысананаған.

Балалықшақадам өміріндегі ұмытылмайтынқызықты да бақыттыкезең. Сондықтандаәрбір қарашаудіңтүтінүтеткената-анакөзініцағы мен қарасыңдайперзентініңөмірдегіосынаусәттерді мүмкіндігінш еестекаларлықтайетіпөткізудойластырады.

II. Негізгі болімі

- Бақытты** балалықшаққасаяхат. Сіздердің балалықшақтарының қалай ётуде
- (пікірлесу)

Оқушы: Мен осында бейбітшілік орнағанелдетуып-өскенімеризамын.

Адамдар бала кезінде балалықшақтың бал дәмін татуытиіс.

Біздер қазір бақытты болып өсіпкелеміз.

Оқушы: Алдымызда не керек болса, солтүр.

Білімгекерекнәрсеніңден бейжатып-ақ, компьютер, ұялы телефон, интернеттентабамыз. Балалықшақ – еңтәттікезең, адаптация, алансыз кездерде пойлаймыз.

Оқушы: Бәрінен де кереметкезөл біздің бақытты балалықшағымыз.

Балалықшақ - бейбітшілік, ата-анамахабатына толы, бақыттыкезең.

Оқушы: Біз елеміздің тәуелсіздігінің арқасында бақытты балалықшақты ёткізу деміз.

Біздің алансыз білім алымызға, бақытты балалықшағымызға барлық дай жасалған.

Біздің ойынымыз шабалалықшақ дегенде – қуанышты, қызықтықундер, жақсыкөретін ойынышығын есінетүседі.

Қоғамұшіненбастысы – тәуелсіздік, адамұшін бас бостандығы және уайымқайғысыз өмір. Бірақ солуайым-қайғысыз бақытты өміргеколсұғып, қысымкөрсетіп, жәберлеп жататындар бар. Бұл - бүгінгі қоғамның да болса шындығы.

Зорлық-зомбылыққықта «Бірадамныңекіншібірадамға, оның жекебасына тиіспеушіліккүйгінбұзатынгән психикалық палжасауы».

Сұрақ: Зорлықтыңқандай түрлері сендер гебелгі? (окышылардың ойытыңдалады).

- Эмоциялық зорлық – балағаттау, корлау, сөгу, балалардың жеке өміріндегі колдандының эмоциялық зорлық;
- Физикалық зорлық – отбасын мүшелерін маскүйіндеңемес сесе ауқұйінде ғруды колданатын эмоциялық зорлық;
- Қауіп-қатер – отбасын тастап кетемінде қоркыту, әйеліннен месебалаларынүру, өз-өзінек қолжұмыс ауғантер мелеу; әйелінөзбалаларын нешқашан көрсетпейтіндігімен қоркыту, қоркытатын жолдауларды беру үшін балаларды қолдану.

Сұрақ: Неге көбінесебалалар қылмыстыңқұрбаны болады?

- Өйткені балалараңқа ужәнебейкам! Ал қылмыскеркез-келген баланың тілін таба біледі. Соңдықтан, сіздің балаңыз, біркадам жасаралдыңда өзәрекеттерін жақсылап ойланып алықажет. Зорлықтан құтылуға болады. Бұл үшіндүрысшешім қабылдау қажет. Егер олар қасындағы адамнан кішкене де болса құдіктенсе, бірден еден қауіптенсе, онда ендирыс ыоданаулақ кету керек.

III. Отбасында зорлық-зомбылық болған жағдайда не істеуге болады?

Ең алдымен балалардың заңмен қорғалатын құқықтары бар екенін білу қажет!

Әрбір бала полицияға арыздана алады. Заңбойыншакәмелеткетолмағандарға қатысты істер арызберілмей-акқозғалады.

Егер қандай да бір себептер мен қәмелеткетолмаған баланың полицияға баруға мүмкіншілігі болмаса, анасына, достарына, жақсылық шарлау оқытушыларға, мұғалімдерге оқиғатуралық айтуы қажет немесе сенім телефонына қонырау шалуға болады.

IV. Жағдаяттарды шешу.

1. Мұратсабақтаболғанда анасы оның бөлмесін жинап жүріп, қажетсіздеген заттарын қоқысқалактырып тастағады. Мұраттыңқандай құқығы бұзылды? (дүние-мұлікке)
2. Аскардың үйдегі інісін қарайтынадам болмагандықтан, оны анасы сабакқа жақібермейді. Аскардыңқандай құқығы бұзылды (білімалу)
3. Әсел мен Айжандоседі. Әсель жақсы оқытын. Ал, Айжанна шарлау оқытын. Біркүніеке үренжісіп қалды. Әсель Айжанды «екіліксін» деп келекеетті. Айжанныңқандай құқығы бұзылды? (ата-тек атауды алуға)
4. -Балам, екішелек су әкеліп бер.
- Апа, заңды бүгін еттік, балаға қашкөрсетіп жүмсауға болмайды, соңдықтан су әкелгім келмейді, оған менің құым бар. (жекебас бостандығына)

Корытынды:

Адамныңөмірі мен деңсаулығынақауіптіәдісқолданылып жасалғанқылмыстар «Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінің» тиісті баптарына сәйкес жауптылық пен жазаны ауырлататын мән-жайлар болып табылады. Балалар құқығын қорғау – егеменеліміздің настық құндылықтарының бірі. Солушінөскелен үрпақтың дұрысты әрбиеалып, қоғамдағы құқықтарының сакталу жолында аяна бай еңбекетуі керек.

«Балалардың өмір сапасын жақсарту – ертегі болашақтың кепілі. Соңдықтан да балалардың құқықтарын қорғаумаселесі қашан да өзекті болып қалабермек.

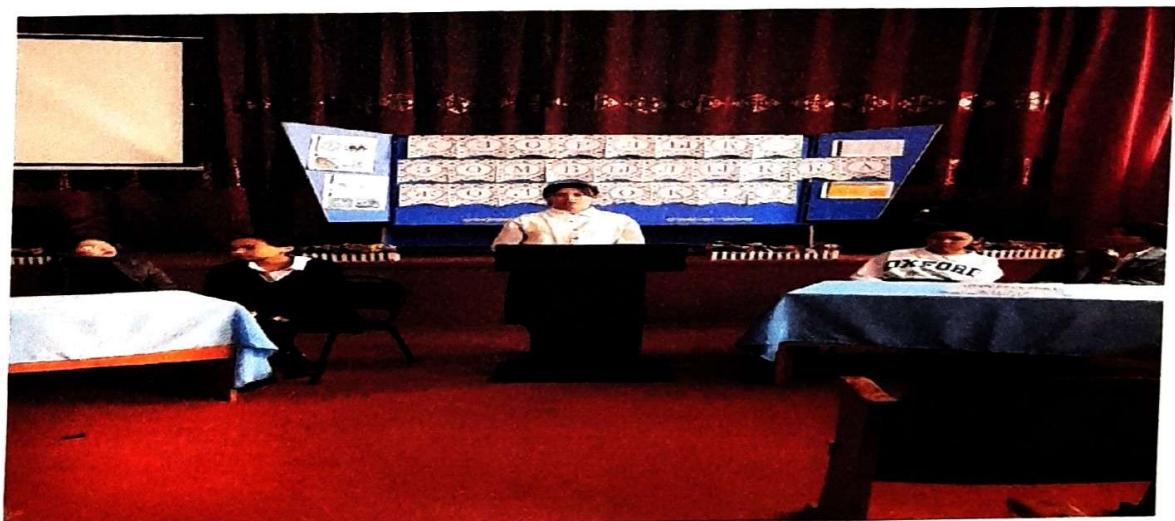
Біз Мұқағали Мақатаевтың әкесіндеп қанаңбілеміз. Бүгінгі сабағы мызызды солақиық ақынның балаларға арнаған мына сөзімен аяқтайық.

Сүйікті балаларым менің! Ақылсыз болмаңдар! Өмір тола қауіп, абаі болындар!

Өмірдің ербір құбылысына байыппен қараңдар! Жөніжкоқ мейір бандың жұмсақ болмаңдар!

Өмір барда, жауыздық бар. Мейір бандың пен, жұмсақтық пен жауыздықты женуге болмайды. Бір сөзbenайтқанда, сүйе де, жеккөре де біліндер, бірақ әрқашан да адамқалыптарыңда қалындар! Әрдайым сақ болып, әрдайым мәздерінде қорғай біліндер!

(Мұқағали Мақатаев)

Пікірталас сайысы